

Міністерство охорони здоров'я України

Запорізький державний медичний
університет

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ 2009»

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
відеоконференції

Запоріжжя
2009

відповідей;

- розпізнавання зашифрованих відсканованих робіт студентів та їх оцінювання;
- дешифрування робіт, формування відомостей та розсилка оцінок по сторінках студентів.

Для аналізу валідності тестових завдань вперше в Україні було впроваджено метод на основі гістограм валідності.

У всіх навчально-наукових інститутах, факультетах та кафедрах університету створено матеріально-технічну базу, необхідну для впровадження сучасних інформаційних технологій. Така база включає: 8 комп'ютерів-серверів (Web, баз даних, серверів додатків), 618 комп'ютерів-клієнтів, мережеве та комутаційне обладнання, що повністю ґрунтується на оптиковолоконних технологіях і забезпечує пропускну здатність в 100 Мбіт/сек, 32 комп'ютерні класи. У 2008 році, проклавши оптиковолоконні лінії до клінічних кафедр, розташованих у найвіддаленіших куточках міста, завершено процес формування університетської комп'ютерної мережі на новій технологічній основі. Досягнуто кількісне співвідношення "комп'ютер - студент" 1 : 5, що навіть переважає середньоєвропейський показник. Для формування комп'ютерних класів протягом 2008 року придбано 231 комп'ютер.

Отримав нове приміщення відділ інформаційних технологій та центр незалежного тестування. Слід зазначити, що вартість створення внутрішньоуніверситетської комп'ютерної мережі на оптиковолоконній основі великою мірою здешевило те, що значний обсяг робіт по прокладанню локальних мереж виконують працівники відділу інформаційних технологій.

Висновки. Вхідження у світовий медичний освітній простір вимагає впровадження в навчальний процес сучасних комп'ютерних технологій. Така робота в медичних університетах повинна проводитися планово, відповідно до попередньо розроблених та ухвалених інформаційних моделей, одна з яких представлена в даній роботі. Технічна реалізація таких складних програмних комплексів, якими є системи електронного навчання у вищих медичних навчальних закладах, веде до створення принципово нових інтерфейсів, що забезпечують організовану роботу усього викладацького складу та студентів. Доступ до інформаційних ресурсів медичного університету повинен здійснюватися шляхом трансформування статичних Web-сайтів у більш динамічні інтерфейси Web-порталів (див., наприклад, www.tdmu.edu.te.ua).

ТЕХНОЛОГІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПІСЛЯДИПЛОМНУ ПІДГОТОВКУ ЛІКАРІВ

Никоненко О.С., Шаповал С.Д., Дмитрієва С.М.

Запорізька медична академія післядипломної освіти

Мета. Оптимізація використання технологій дистанційного навчання (ДН) у післядипломній підготовці лікарів згідно з запитом цільової групи та відповідно вимогам віртуального середовища в поєднанні з доступними інформаційними ресурсами та технологіями.

Матеріал і методи. В роботі наведено результати аналітичної оцінки підсумкових матеріалів зворотного зв'язку з учасниками навчання - викладачами ЗМАПО та лікарями-слухачами циклів, організованих у форматі ДН або із застосуванням його окремих технологій.

Отримані результати. Програмою впровадження елементів дистанційного навчання (ДН) у післядипломну підготовку лікарів в ЗМАПО передбачено етапне застосування в навчальному процесі кейс-технологій, TV- та мережних технологій.

При використанні кейс-технологій навчальні матеріали комплектуються у спеціальний набір (кейс), який надсилається слухачам для самостійного вивчення. За кейс-технологіями в ЗМАПО проведено дистанційні цикли тематичного удосконалення для керівників лікувально-профілактичних закладів м. Запоріжжя. В межах внутрішньої освітньої програми для викладачів академії на сторінках електронного бюлетеня "Новини ЗМАПО" організовано дистанційні семінари з питань сучасного клінічного навчання. Форматом семінарів передбачено інформаційний обмін (E-mail) та проведення інтерактивних дискусійних форумів.

TV-технології апробовані в ЗМАПО на стаціонарних циклах удосконалення лікарів як досвід використання в навчальному процесі телевізійних лекцій, а також проведення коментованих телетрансляцій під час виконання оперативних втручань або інших високотехнологічних медичних маніпуляцій.

Протягом останнього року на кафедрах академії впроваджуються мережні інтернет-технології з використанням пакетів прикладних програм та можливостей мобільного Інтернету. На даний час підготовлено базове методичне забезпечення щодо використання дистанційних модулів при організації стаціонарних та очно-заочних циклів удосконалення лікарів за навчальними курсами, які припускають доставку пакетів навчально-методичних матеріалів за допомогою мережі Інтернет та дозволяють мати постійний контакт з викладачем та іншими учасниками ДН.

За результатами зворотного зв'язку з усіма учасниками навчання за різноманітними організаційними формами і технологіями ДН отримано загальну позитивну оцінку освітніх інновацій ЗМАПО за критеріями їх технологічності, гнучкості, модульності та економічної ефективності. У відповідях респондентів висловлено, що в перспективі впровадження ДН забезпечить розширення кола споживачів освітніх послуг та підвищення якості навчання слухачів за принципами безперервності освіти та відкритості інформаційних ресурсів. Як проблемні питання визначено: відсутність державних стандартів ДН та атестованих дистанційних курсів для системи післядипломної медичної освіти з урахуванням стандартів медичної галузі; проблеми правового та фінансового забезпечення функціонування інформаційно-освітніх ресурсів. Широкому впровадженню ДН заважає технічна обмеженість телекомунікаційних каналів з учасниками навчання. Але всіма респондентами підтверджено наявність мотиваційної готовності до участі в ДН за організаційними формами, що апробовані в ЗМАПО.

Висновки. Реальне впровадження ДН в освітню практику передбачає гнучке використання всіх ресурсів і технологій надання інформації та передачі знань із застосуванням різних організаційних форм післядипломної підготовки лікарів на базі фактичного науково-методичного потенціалу ВНЗ ПДМО України.

ТЕОРЕТИЧНИЙ БАЗИС СТВОРЕННЯ ЄДИНОГО МІЖДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО ПРОСТОРУ

Мінцер О.П.

Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л.Шупика

Проблеми дистанційного навчання і телемедицини найтіснішим чином пов'язані зі створенням єдиного медичного простору (ЄМП) як в масштабах держави, так й у форматі міждержавної взаємодії.

Логіка та завдання ЄМП багато разів обговорювалась. Існування єдиного медичного простору, а тим більше, його ефективність визначається сукупністю чинників. Серед них особливо виділяють подолання існуючих суперечностей між реальними і необхідними для розвитку медицини єдиними світовими стандартами надання медичної допомоги. В той же час, недостатні об'єми фінансування охорони здоров'я ведуть до поступового руйнування основних складових його інфраструктури.

Для існування єдиного медичного простору необхідно забезпечити

державне регулювання розвитку всіх секторів охорони здоров'я, а також належну нормативно-правову базу.

Для усунення недоліків надання медичної допомоги, медичні організації все частіше звертаються до систем підтримки ухвалення клінічного рішення (СПР), що надають лікарям інформацію про стан пацієнта або рекомендації, котрі необхідні для ухвалення клінічного рішення. Під СПР розуміється будь-яка електронна або неелектронна система, що розроблена безпосередньо для допомоги в ухваленні клінічного рішення, в якій на підставі особливостей хворого формуються висновки про важкість його стану або індивідуальні рекомендації, що надаються для розгляду лікарям. Підкреслимо, що сама по собі інформація без оцінок її валідності, а також без урахування її динаміки не може використовуватися в СПР.

Навіть прості комп'ютерні системи, що додають до медичної карти нагадування про необхідну хворому специфічну профілактичну допомогу, сприяють поліпшенню якості лікарських призначень, зменшенню кількості серйозних медичних помилок, збільшенню обсягу профілактичних втручань та найсуворішому дотриманню рекомендованих стандартів надання медичної допомоги. Те ж саме роблять комп'ютеризовані системи ведення лікарських призначень, що надають специфічні для хворого рекомендації. При порівнянні з іншими підходами, що направлені на поліпшення якості надання медичної допомоги (ЯМД), застосування таких систем в цілому виявилось ефективнішим.

Проте застосування СПР не завжди сприяє поліпшенню ЯМД. У недавню проведеному систематичному огляді, котрий оцінює ефекти застосування комп'ютерних систем, виявлено, що застосування тільки 66% з них призвело до статистично значущого поліпшення ЯМД. Доступні лише порівняно нечисленні надійні дані, що дозволяють пояснити, чому системи виявляються ефективними або неефективними. Деякі дослідники намагалися виявити особливості СПР, що найбільш важливі для поліпшення ЯМД при її застосуванні, але вони поклалися на думку обмеженої кількості експертів.

Отже, подальша доля задекларованого єдиного медичного простору залишається ще на чисто теоретичному рівні. Відповідно, і дистанційне надання медичної допомоги, так само як і дистанційне навчання залишається поки на рівні використання лише добре підготовлених медичних установ.

ЗМІСТ

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ТА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВАЖЛИВІ ЕЛЕМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСФЕРУ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ	3
Банчук М.В., Вороненко Ю.В., Гойда Н.Г., Мінцер О.П.	3
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ЗДМУ: ПІДСУМКИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ Колесник Ю.М., Рижов О.А.	4
РОЗРОБКА І ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ В ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ І.Я.ГОРБАЧЕВСЬКОГО Ковальчук Л.Я., Марценюк В.П.	7
ТЕХНОЛОГІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПІСЛЯДИПЛОМНУ ПІДГОТОВКУ ЛІКАРІВ Никоненко О.С., Шаповал С.Д., Дмитрієва С.М.	11
ТЕОРЕТИЧНИЙ БАЗИС СТВОРЕННЯ ЄДИНОГО МІЖДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО ПРОСТОРУ Мінцер О.П.	12
БИОИНЖЕНЕРНЫЕ ЗНАНИЯ В КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЕ ОБУЧЕНИЯ МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКОВ Годлевский Л.С., Калинин С.В., Баязитов Н.Р., Смирнов И.В., Коваль Н.Ф., Славянчук Н.С., Хихловская И.В.	14
ПРОБЛЕМА СТАНДАРТИЗАЦИИ ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКОЙ БАЗЫ В ФАРМАЦИИ Пономаренко Н.С., Рыжов А.А., Алексеева И.Н.	15
ПРОБЛЕМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ Федорук П.І., Гуцало О.В.	16
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У МЕДИЦИНІ НА БАЗІ КІБЕРАКМЕОЛОГІЧНОЇ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОЇ ІС Антонов В.М.	18
МОДЕЛЬНО ОРІЄНТОВАНЕ ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАННЯ Коваленко О.Є.	21

ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗНАНЬ У ПРОЦЕСАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ Краснов В.В.	22
ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ АДАПТИВНОГО ТЕСТУВАННЯ Федорук П.І., Масловський С.М.	24
ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПРОВІЗОРІВ НА ЗАСАДАХ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗДМУ Рижов А.А.	27
ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ЗАСТОСУВАННЯ АСН У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ Іванькова Н.А.	31
СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В ПОСЛЕДИПЛОМНОЙ ПОДГОТОВКЕ ОРГАНИЗАТОРОВ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ (ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ) Посный В.Ф., Щетинина Л.И., Авраменко В.С., Трошин Д.А., Одринский В.А.	33
ОПТИМИЗАЦИЯ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ ВРАЧЕЙ-ПЕДИАТРОВ Боярская Л.Н., Рыжов А.А., Котлова Ю.В., Берлимова Н.В., Подлианова Е.И., Давыдова А.Г.	34
ВОЗМОЖНОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ КОНТРОЛЯ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ПРОЦЕССА НА КЛИНИЧЕСКОЙ КАФЕДРЕ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ Визир В.А., Демиденко А.В., Приходько И.Б.	36
ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТУ "БІОЛОГІЧНА ХІМІЯ" Іванькова Н.А., Макоед О.Б., Александрова Є.В.	37
HOW AND WHY DISTANCE EDUCATION IS IMPORTANT TO INDIA Dr. BVK Raj, Dr. P. Subba Rao, Dr. I. Yogananda Reddy.....	40
ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В КОНТЕКСТЕ ОПТИМИЗАЦИИ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ Гейченко Е.И., Денисенко О.В.	42